

ASEMBLEA XERAL ORDINARIA DE SOCIAS E SOCIOS DO MUSEO DO POBO GALEGO

Santiago de Compostela, 18 de xullo de 2020

RELACIÓN DE ASISTENTES:

D. Justo Beramendi González, presidente do Padroado,
D^a. Concepción Losada Vázquez, vicepresidenta do Padroado,
D^a. María Xosé Fernández Cerviño, vogal do Consello de Goberno,
D. Lino Lema Bouzas, tesoureiro da Xunta Reitora,
D. Manuel Vilar Álvarez, director do Museo do Pobo Galego
D. Alvaro A. Arizaga Castro,
Asociación Cultural La Montañesa,
D. José Martín Bello Campos,
D. Bernal Pintos,
D^a. Cristina Carballedo Penelas,
D. J. David Conde Lourido,
D. Denís Estévez Fernández,
Dª Ana Estévez Lavandeira,
D^a. Beatriz O. Fernández de Viana González,
Instituto de Estudios Miñoranos,
D. José María Laredo Cordonié,
D. Antonio Lorenzo Bugallo,
D. Antonio Lorenzo González,
D. Xoán Xosé Molina Vázquez,
D^a. Camino Noia Campos,
D. Eduardo Otero Iglesias,
D^a. Almudena Otero Villena,
D. Xulio Pardellas de Blas,
D. Dionisio Pereira González,
D. Fernando Pintos García,
D. Miguel Anxo Seixas Seoane,
D^a. Xulia Vázquez Randulfe,
D. Manuel Vilas Tubio,
D. José Ignacio Vilaseco Vázquez,
D. José A. Zambrano Casas, e
D. Francisco J. Sanjiao Otero, secretario da Xunta Reitora

DESCULPAN A AUSENCIA:

D. Iván Fernández Pérez,
GADISA,
D^a. Ofelia Carnero Vázquez,
D^a. Goretti Sanmartín,
D. Luis Martull Tobío,
D. Anxo Regueiro,
D. Miguel A. Santalices,
D. María del Carmen Alborés Maceiras,
Sociedade Cultural e Deportiva Raxó,
D. Salvador Rodríguez Villaverde,
D. Andrés Dacosta Paz,
D. Ángel Lorenzo Fraíz,
D^a. María Lorenzo Fraíz,
D^a. Estefanía A. Lodeiro Paz,
D^a. Esperanza Delgado Rosende.
D. Ramón Marín,
D. Miguel Anxo Alvarellos

D^a. Nieves Herrero Pérez,
D. Xavier Viana,
D. Miro Villar,
D. Seivane Tapia

En Santiago de Compostela, a 18 de xullo de 2020, no Museo do Pobo Galego, celébrase Asemblea Xeral Ordinaria de socios e socias, que dá comezo ás 11:30 horas en segunda convocatoria, baixo a presidencia de D. Justo Beramendi González, presidente do Padroado do Museo do Pobo Galego, coas asistencia e desculpas de ausencias arriba relacionadas.

Abre a sesión o presidente da Asemblea quen, despois de agradecer ás persoas presentes a súa participación nesta Asemblea e informar do protocolo de seguridade a seguir na mesma para cumprir, procede a tratar a orde do día.

1. APROBACIÓN, SE PROCEDE, DA ACTA DA ASEMBLEA ORDINARIA DO 4 DE MAIO DE 2019.

En cumprimento do acordo da Asemblea Xeral celebrada o 8 de maio de 2010, a acta da Asemblea Ordinaria do 5 de maio de 2018, foi remitida a quen temos o seu enderezo electrónico, e os socios e socias dos que non consta puideron consultala no portal dixital do Museo.

Apróbase a acta.

2. INFORME DO CONSELLO DE GOBERNO.

D. Justo Beramendi González, presidente da Asociación e do Consello de Goberno, consonte coas súas obrigas específicas, comparece ante os socios e socias para presentar o informe enumerando o desenvolvemento da súa actividade no período transcorrido dende a Asemblea de maio de 2019:

a) Nova Dirección

Na asemblea de maio de 2019 informouse do proceso de selección do novo director do Museo. O Consello de Goberno presentou a proposta de contratación de D. Manuel Vilar Álvarez para ese posto á Asemblea do Padroado do MPG de 25 de maio dese ano, proposta que foi aprobada, polo que se asinou o correspondente contrato con vixencia dende o 1 de xullo. Dende esa data D. Manuel Vilar Álvarez ven exercendo as súas funcións a plena satisfacción do Consello de Goberno.

b) Funcionamento dos órganos de goberno do Padroado e do Museo

No tempo transcorrido dende a asemblea anterior á declaración do estado de alarma o Consello de Goberno celebrou sesións ordinarias os días 23 xullo, 24 setembro e 14 novembro de 2019 e 15 de xaneiro e 4 de marzo de 2020, así como unha Comisión Permanente o 20 de xuño.

O 15 de xaneiro o Consello de Goberno acordou reactivar a Comisión Económica, formada polo presidente, o tesoureiro e o secretario, co fin de buscar novos ingresos, con especial atención a promover novos patrocinadores e socios protectores. Esta comisión reuniuse o 29 de xaneiro e o 5 de febreiro para elaborar un plan de actuación, pero o confinamento interrompeu os seus traballos até hoxe.

Como era inevitable o goberno do Padroado e o funcionamento do Museo, incluído o seu programa de actividades, experimentaron graves alteracións por mor da pandemia, nomeadamente dende a declaración do estado de alarma o 13 de marzo até hoxe. Con todo, celebráronse tres Consellos de Goberno non presenciais o 28 de marzo, 27 de abril e 12 de maio, e un último de novo presencial o 18 de xuño. Ademais a Comisión Permanente foi resolvendo os asuntos de trámite funcionando de modo continuo a través do correo electrónico durante toda a segunda quincena de marzo e os meses de abril e maio. Tamén celebrou unha reunión virtual o 1 de xuño e outra xa presencial o día 8.

Por outra parte, o confinamento obrigou a adiar as preceptivas asembleas do Padroado e dos Socios a, respectivamente, o 4 e o 18 de xullo, mediante acordo do Consello de Goberno de 27 de abril que se comunicou oportunamente aos seus membros.

Obedecendo as indicacións da Xunta de Galicia e o establecido no estado de alarma, o Museo pechou as súas portas ao público o venres 13 de marzo, pero nun principio mantivo ao persoal nos seus postos, se ben cunha asistencia reducida nalgúns casos e ensaiando o teletraballo noutros durante dúas semanas, nas que aínda se realizaron algunhas actividades cara ao exterior a través de Internet.

Porén, esta situación non podía alongarse indefinidamente por razóns tanto económicas como funcionais. A Comisión Permanente encargou ao Sr. Tesoureiro un informe, que se adxunta como Anexo I, sobre as perspectivas previsibles, no que se estimaba que, nun escenario non demasiado pesimista, habería unha diminución duns 50.000 € nos ingresos anuais e iso contando con que se mantería a subvención orzamentada da Xunta. De non tomar ningunha medida polo lado dos gastos, moi probablemente non poderíamos pagar as nóminas dos últimos meses. Así que a opción máis prudente para a viabilidade económica do Padroado e do Museo era acollerse ao programa dos ERTE con cese total de actividade mentres durase a obrigatoriedade do peche. Convocado un Consello de Goberno virtual para o 28 de marzo e debatida a cuestión, adoptáronse por unanimidade os seguintes acordos:

1. Solicitar un Expediente de Regulación Temporal de Emprego (ERTE) para todo o persoal con vixencia dende o 1º de abril de 2020 até a reapertura do Museo, con excepción do director por entender que debe quedar alguén que garanta unha existencia mínima da entidade.
2. Complementar con cargo aos fondos do Padroado o 70% da base reguladora que percibirán os traballadores polo ERTE cunha porcentaxe adicional de contía tal que a suma deses complementos durante tres meses non supere os 20.000 €, que é o máximo que o Padroado pode dedicar razoablemente a este fin. Encoméndase ao Sr. Tesoureiro o cálculo da aplicación individualizada deste acordo.
3. Encomendar ao Sr. Tesoureiro a elaboración da documentación necesaria e a tramitación e presentación efectiva do ERTE.
4. Encomendar ao tesoureiro e ao director que expliquen o acordo ao persoal, a quen o secretario enviará a notificación individualizada preceptiva.

Con posterioridade houbo que incluír tamén ao director na tramitación do ERTE porque ao parecer así o esixía a norma de aplicación. O ERTE foi aprobado en poucos días e con efectos dende o 1º de abril.

O decreto governamental de desconfinamento gradual permitía a reapertura do Museo dende o inicio da Fase 1 o día 11 de maio, pero os requisitos esixidos de stocks de materiais de protección para o persoal, cadencia de desinfeccións cotiás, establecemento e sinalización de itinerarios, normas de seguridade para visitantes e usuarios dos servizos, etc., impedíannos facelo de modo inmediato. Encargouse ao director que coordinase a redacción dun plan de reactivación que foi aprobado con algunhas modificacións no Consello de Goberno virtual celebrado do 12 ao 15 de maio. Ese plan constaba de tres etapas:

Etapa 1, do 18 ao 23 de maio: preparación das instalacións con reincorporación do director e do persoal de administración e mantemento.

Etapa 2, do 25 ao 31 de maio: continuación da preparación das instalacións e reinicio da actividade dos departamentos técnicos con reincorporación do seu persoal.

Etapa 3: reapertura do museo o 2 de xuño e reincorporación do persoal de recepción e de vixilancia de salas.

No seu informe o director dará conta da execución do plan.

Por outra parte, nese Consello de Goberno o presidente informou que, nas actuais circunstancias, o

Padroado non pode asumir nin o custo nin a responsabilidade que implica desinfectar a igrexa de San Domingos todos os días e vixiar que os visitantes se comporten nela segundo os protocolos. Xa que logo, presentou a proposta de manter pechado o acceso ao templo dende o claustro mentres duren os actuais protocolos de seguridade sanitaria para locais e persoas, a non ser que o arcebispado de Santiago se faga cargo da desinfección periódica do templo e da vixilancia dos visitantes. Aprobada esta proposta e remitida ao arcebispado, só recibimos até hoxe un cortés acuse de recibo, co que a igrexa segue pechada ao público.

c) Convenios coa Xunta

O 25 de outubro de 2019, na Sala do Mar do Museo, o presidente e o Conselleiro de Cultura asinaron perante a prensa o convenio do Padroado coa Xunta de Galicia correspondente ao exercicio de 2019.

O convenio para este ano 2020 coa Xunta de Galicia foi asinado o 12 de xuño no claustro baixo do Museo polo Sr. Conselleiro de Cultura e o Presidente do Padroado pola mesma contía que figuraba nos orzamentos da Xunta, incluída a partida adicional de 200.000 € destinada ás novas salas. O mantemento da previsión orzamentaria na subvención, malia a crise que se avenciña, é moi de agradecer á Xunta porque permite afrontar sen problemas este ano no que atinxe aos gastos correntes (persoal e outros). Tamén obríganos a esforzarnos para programar e executar a tempo tanto os investimentos ordinarios como sobre todo a partida extraordinaria das novas salas.

d) Outras relacións institucionais

O 3 setembro de 2019 o presidente reuniuse co director Xeral de Políticas Culturais, D. Anxo Lorenzo, a petición deste, para tratar o financiamento das nova salas. Acordouse que dende o Padroado fariáanse xestións con algunhas institucións para intentar conseguir un cofinanciamento de modo que non toda fose a cargo da Consellería de Cultura.

O 18 de setembro a vicepresidenta, o tesoureiro e o presidente do Padroado xunto co director do Museo foron recibidos polo Sr. Alcalde de Santiago, quen foi informado das principais cuestións de interese común e do proxecto de ampliación do Museo. Expúxoselle sen éxito a posibilidade de que o Consello participase na financiación das novas salas.

O 13 de novembro a vicepresidenta, o tesoureiro e o presidente entrevistáronse na sede da Deputación da Coruña co deputado de cultura D. Xurxo Couto para, amén de tratar o estado dos diversos ámbitos de colaboración, solicitarlle unha contribución da Deputación á financiación das novas salas con cargo ao exercicio de 2021. O Sr. Couto expuxo os problemas normativos que podería haber para conceder este tipo de axuda e pediu que se lle aportase información detallada sobre a acción en cuestión. Nos días seguintes foille remitido o documento base da estrutura y contidos das novas salas.

O 8 de xaneiro D. Xurxo Couto, acompañado do técnico D. Xavier Campos, fixeron unha visita institucional ao Museo, sendo recibidos polo presidente, a vicepresidenta e o tesoureiro do Padroado, e o director. Foilles explicado o proxecto e amosaron boa disposición a participar na financiación, se ben suxeriron a conveniencia de que colaborasen tamén as outras Deputacións. Acordouse ter unha nova reunión despois de que nós fixésemos as xestións oportunas, para decidiren en función dos resultados.

En cumprimento dese compromiso solicitamos as entrevistas pertinentes. O 20 de febreiro o director, o presidente e o tesoureiro reuníronse en Lugo co presidente da Deputación D. José Tomé Roca, quen acolleu ben o proxecto e quedou en contestar máis adiante. Coa presidenta da deputación de Pontevedra, Dª Carmela Silva, estaba prevista unha visita ao Museo o 11 de marzo que ficou posposta polas restricións causadas polo COVID-19. A presidencia da Deputación de Ourense non contestou á nosa solicitude. En todo caso, o proceso ficou interrompido polo estado de alarma e hai que reinicialo agora e en circunstancias peores.

Por outra parte, o 17 xaneiro o presidente, a vicepresidenta e o tesoureiro asinaron en Cangas do

Morrazo un convenio co Concello, xestionado por Dª Concha Losada, polo que se ceden ao APOI diversas fontes orais.

e) Rehabilitación ala sur

O Consorcio de Santiago licitou e adxudicou as obras a comezos do verán de 2019 e cun prazo de execución de oito meses, pero, por uns motivos ou por outros, a empresa adxudicataria non empezou a traballar até moi avanzado novembro.

Entre tanto, procedeuse pola nosa parte, e baixo a dirección de Manuel Vilar e Lino Lema, ao baleirado do moito que se fora gardando alí dende a fundación do Museo e mesmo dende moito antes. Mesmo había o esqueleto dunha balea que, logo de múltiples averiguacións, resultou ser propiedade da USC á que se lle devolveu. Tamén apareceron bolsas con osos humanos procedentes das tumbas do chan da igrexa, eliminadas cando se puxo un novo enlousado. Informado o arcebispado, decidiu soterralos, sen máis estudo, no osario da Confraría da Nosa Señora do Rosario. Do que era noso, eliminamos o inservible, procuramos adelgazar a inxente masa de publicacións sen distribuír (algunhas do Consello Galego de Museos) doándooas a quen a quixese. Do que cómpre conservarmos, almacenamos todo o posible no Salón Real para aforrar custos e trasladamos e gardamos o resto nun gardamobles até o final das obras.

Por outra parte, a Consellería de Cultura desaloxou finalmente os espazos que viñan ocupando os seus servizos de patrimonio e restauración e o mesmo fixo o Consello coa chamada zona C.

Segundo as últimas informacións da responsable das obras de rehabilitación está previsto rematalas no último trimestre do ano, o que nos permitirá liberar a ocupación actual do salóns real e de rexedores e, se hai cartos, iniciar a instalación das novas salas en xaneiro de 2021. Pero para iso temos que resolver antes algúns problemas.

f) Novas salas de historia de Galicia

O 10 de xuño de 2019 publicouse a convocatoria do concurso para a redacción do proxecto museográfico, cun prazo de admisión de solicitudes até o 1 de xullo. O día 2 constituíse a Comisión de Adxudicación, formada polo Presidente, o Tesoureiro e o Secretario do Padroado máis senllos representantes do Consorcio de Santiago e da Consellería de Cultura, que procedeu a abrir as dúas propostas presentadas e, tras comprobar que cumprían os requisitos, remitiunas á Comisión Técnica para o seu informe. Esta segunda comisión estaba formada polo director do Museo D. Manuel Vilar, os patróns D. Felipe Arias, D. Xosé Carlos Sierra e Dª María Xosé Fernández Cerviño, o responsable do servizo de exposicións D. David Conde Lourido e a directora do Museo das Peregrinacións Dª Esperanza Gigirey. A valoración da Comisión Técnica foi a seguinte: Gestión de Diseño Designo, 51,9 puntos; Imandra Project, 40,3 puntos. .

O 23 de xullo a Comisión de Adxudicación coñeceu o informe da Comisión Técnica e, logo de aprobar o baremo para as ofertas económicas, abriu os sobres que as contiñan, co seguinte resultado: Gestión de Diseño, 6,30 puntos; Imandra, 0,56 puntos. Co que a valoración final foi: Gestión de Diseño, 58,20 pt; Imandra, 40,86 pt. En consecuencia, adxudicouse o proxecto á primeira en 35.549,80 € e asinouuse o contrato o 30 de xullo.

Consultada á xerencia do Consorcio, usamos a baixa dende os 45.000 € que figuraban como tope da licitación para contratar a D. Segundo Saavedra co fin de que axudase ao director nos traballos de selección e procura de pezas, así como de elaboración doutros elementos museísticos conexos coa elaboración do proxecto pola empresa adxudicataria.

As redactoras do proxecto mantiveron reunións de traballo co director do Museo e o seu axudante os días 30 de setembro, 4 de novembro e 2 de decembro no Museo e co director o 15 de novembro en Madrid. Ás dúas primeiras asistiu tamén o presidente do Padroado na súa condición de co-redactor do documento base sobre contidos elaborado pola comisión do Museo, da que se informou na Asemblea anterior.

A Consellería de Cultura estimaba o orzamento total das novas salas, que ocuparán unha superficie total de algo máis de 1.100 m², nuns 800.000€, en base ao custo de instalacións similares feitas nos últimos anos. Nun principio pensouse na posibilidade de financiar unha parte desa partida co fondo dispoñible no Consorcio de Santiago pola baixa conseguida na adxudicación das obras de rehabilitación da ala sur, pero parece ser que non é legalmente posible. Como dixemos, de momento a Consellería destinou 200.000 € adicionais no orzamento de 2020 para as novas salas do Museo.

Tendo en conta que a parte das novas salas que vai na ala sur non se poderá facer mentres non rematen as obras de rehabilitación e que estas no acabarán probablemente até finais deste ano, esa parte (a maior con moito do conxunto) non poderá montarse (nin pagarse) até o primeiro semestre de 2021 coa intención de poder inauguralas en xullo, máis ou menos en coincidencia cos fastos centrais do Xacobeo. Por tal motivo parecía razoable usar os 200.000 € a executar en 2020, para montar as salas que van no lado oeste do primeiro andar do edificio conventual, non afectado polas obras, e que abranguen o medio natural, a prehistoria e as épocas romana e suevo-visigoda cunha superficie duns 220 m². Con tal fin o Consello de Goberno aprobara o calendario correspondente, con licitación e adxudicación antes de finais de marzo e uns oito meses de execución.

Porén, tanto a pandemia como o orzamento presentado pola empresa redactora do proxecto museográfico, trastornaron por completo estas previsións. A pandemia porque a interrupción de actividades durante tres meses non deixa tempo material para facer esas salas no que resta de ano. E o proxecto porque, aínda que non será esa empresa a que execute o proxecto e polo tanto as súas estimacións económicas non son definitivas, presenta uns orzamentos moi superiores á estimación inicial:

Edificio conventual	392.731€
Ala Sur	842.076€
Total.....	1.234.807€

Con independencia de que revisemos en profundidade estes orzamentos, probablemente algo inflados, e consigamos rebaixar significativamente os custos reais finais, todo o anterior obrigounos a cambiar por completo a nosa liña de actuación, aparte de redobrar esforzos para completar unha financiación maior nunha situación que non será precisamente favorable. Así que, no canto de intentar facer algunhas salas completas en 2020 cos cartos que xa temos, optamos por investir eses 200.000 € en partidas parciais do conxunto das salas tanto do edificio conventual como da ala sur. Expostos estes novos criterios ao Consello de Goberno celebrado o 18 de xuño, o primeiro presencial despois do confinamento, adoptáronse os seguintes acordos tendentes a intentar que as novas salas de historia de Galicia poidan inaugurarse en xullo de 2021:

1º. Reiniciar de inmediato as xestións coas Deputacións e se é necesario con outras entidades para garantir unha financiación suficiente. Encoméndanse estas xestións ao Presidente, a Vicepresidenta e o Tesoureiro, que poderán solicitar a colaboración de quen estimen oportuno.

2º. O Tesoureiro, o Director do Museo e o Presidente do Padroado revisarán á baixa os orzamentos presentados para as novas salas e seleccionarán as empresas que concorreran á licitación. Ademais decidirán a que partidas se dedicarán os 200.000 euros a executar en 2020 (climatización do salón real, vídeos, reprodución de pezas) e xestionarán a súa realización dentro do presente exercicio.

3º. O Director do Museo, o Presidente do Padroado e o asesor externo D. Segundo Saavedra realizarán os traballos preparatorios (axustes finais do proxecto museográfico, selección definitiva de pezas, redacción de titulares e textos, etc.) imprescindibles para que sexa posible iniciar a instalación de todas as novas salas sen demora en xaneiro de 2021.

Eses equipos de traballo xa deron os primeiros pasos para a execución destes acordos.

g) Outras obras

Reforma do acceso ao Museo.

Unha vez entregado pola Dirección Xeral de Patrimonio o informe favorable, o 19 de setembro de 2019 o Consello concedeu a licenza de obras. Solicitados orzamentos a tres empresas, só contestou unha, coa que se asinou o contrato o 8 de novembro, onde a metade da reforma (o cambio da recepción, espazo para a tenda e os falsos teitos) se executou en 2019 e a outra metade (a zona de consigna e o expositor dos premios do Museo, que será visible dende o claustro), logo da interrupción das obras polo peche do Museo, está moi avanzada e previsiblemente será entregada nun prazo dun mes.

Remodelación da área técnica no terceiro andar do lado norte

Con fin de conseguir unha mellor funcionalidade no segundo semestre de 2019 cambiouse a lugar os despachos do Consello de Goberno, da dirección do Museo, da Administración e do DEAC, o que implicou pequenas obras de tabicado, traslados de equipamentos e adquisición dalgún mobiliario e de material informático. Tamén se completaron os dous estantes transversais que faltaban na Biblioteca Baltar.

h) Fundación Fraguas

O Padroado desta Fundación, dende a celebración desta Asemblea no ano pasado, reuniuse o 26 de xuño de 2019. Aprobouse a liquidación dos orzamentos de 2018 e o Sr. Secretario informou que está en proceso de elaboración a páxina dixital, traballos que rematarían en novembro. O 4 de xullo asinou o convenio anual coa Secretaría Xeral de Política Lingüística que é o que permite manter vivo o Proxecto Didáctico. O 26 de outubro tivo lugar a inauguración no Museo das exposicións correspondentes aos proxectos premiados na XI Edición de dito Proxecto.

O Consello de Goberno do pasado 14 de novembro ante as necesidades de financiamento da Fundación e tendo en conta a situación e a evolución orzamentaria do propio Museo, acordou realizar unha achega extraordinaria de 7.000,00 €, co fin de dotar á Fundación dun fondo de manobra para a execución do seu programa.

O Padroado da Fundación celebrou unha segunda sesión ordinaria o pasado 28 de decembro. Tomaron posesión os novos membros, elixidos na nosa Asemblea de decembro Padroado da nosa Asociación, aprobáronse os orzamentos e o programa de actividades para o ano 2020 e adoptáronse os seguintes acordos:

- Renovar o convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística para o exercicio 2020.
- Convocar a XII edición do Proxecto Didáctico Antonio Fraguas Fraguas, co apoio do SXPL.
- Manter dentro do Programa Proxecto da Consellería de Educación a realización de proxectos didácticos no campo da etnografía e antropoloxía, contamos coa coordinación de D. Francisco Fariña e D^a. Encarna Otero, para o que están inscritos oito centros.
- Retomar a colaboración ordinaria co Concello de Cerdedo-Cotobade.
- Asumir pola Fundación Antonio Fraguas a edición do libro de artigos etnográficos de D. Antonio sobre Cotobade, así como a do libro *Animaliños* con deseños de Kiko da Silva.
- Presentar unha reclamación diante de Teófilo Edicións previa á presentación xudicial por vulneración dos dereitos de autor ao editar un libro de D. Antonio Fraguas sen acordo previo, sen recoñecer no mesmo aos titulares dos dereitos de autor, e sen recoller o pago.
- Prestar especial atención á presenza nas redes virtuais, para o que está dispoñible a páxina da Fundación, no enderezo fundacionfraguas.gal, na que se seguirá traballando para a súa mellora e actualización.
- Impulsar en colaboración cos concellos de Compostela, Cerdedo-Cotobade, Lugo e A Estrada a xestión de itinerarios sobre a figura de D. Antonio que se ofertará en distintas fechas por concretar.

En cumprimento destes acordos o secretario xestionou en febreiro a convocatoria da XII edición do Proxecto Didáctico Antonio Fraguas Fraguas, que segue contando co patrocinio da Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia, e que foi presentado á prensa no Museo o 4 de marzo polo secretario xeral de Política Lingüística, o presidente e secretario do Padroado e o director do Museo. Pero a declaración do estado de alarma e a súa prolongación fixeron moi problemático que os centros

puidesen cumprir co calendario establecido polo que o Padroado, en sesión virtual, acordou adialo todo ao ano 2021.

Dado o adiamento desta Asemblea de Socias e Socios, xa tivo lugar a reunión do Padroado desta Fundación o pasado 14 de xullo deste ano, na que se adaptaron as actividades a realizar neste exercicio así como a negociación dun novo convenio coa SXPL que atenda ás novas actividades que van poñer en marcha, con dúas liñas, a edición de obra de D. Antonio Fraguas Fraguas, e a posta en marcha dun programa para levar o Museo a centros escolares, xa que mentres se mantecía esta situación resulta imposible continuar coas visitas de escolares ao Museo do Pobo Galego.

i) Ano Fraguas

Aínda que o groso da programación desenvolveuse até o 17 de maio, Día das Letras Galegas, as actividades continuaron despois por toda Galicia. Salientamos a continuación as que tiveron algunha relación co Museo, agás as feitas polo DEAC que se inclúen no informe da dirección do Museo.

O 29 de maio inaugurouse no Instituto Rosalía de Castro de Santiago, con asistencia do presidente do Padroado, unha exposición sobre D. Antonio Fraguas feita por un equipo de exalumnos de Lugo dirixido por D. Xulio Xiz. Esta mostra percorreu despois varios lugares de Galicia e volveu a Santiago, ao Instituto Padre Sarmiento, momento no que os organizadores doaron ao Museo un retrato de D. Antonio, obra do artista Manuel Romero.

O 8 de setembro presentouse na Casa do Pobo de Loureiro (Cotobade) o Caderno Ramón Piñeiro dedicado a Antonio Fraguas. Interviñeron D. Manuel González, D. Luis Cochón, D. Daniel Pino e o presidente do Padroado. Esta mesma obra foi obxecto doutra presentación, máis institucional, o 3 de decembro no auditorio do Museo nun acto no que falaram o Secretario Xeral de Política Lingüística, o alcalde de Cotobade, o coordinador da obra D. Luis Cochón, a presidenta do Consello da Cultura Galega e os presidentes da Real Academia Galega e do Padroado do MPG.

O 30 de outubro o Alcalde, a Xerente do Consorcio, o seu responsable de publicacións, o editor da obra e o presidente do Padroado presentaron no Museo un libro editado polo Consorcio de Santiago con varios traballos de Fraguas.

O 5 de novembro representantes do Padroado e da Asociación do Traxe Galego, xunto con D. Anxo Lorenzo e o presidente da Real Academia Galega fixeron no cemiterio de Boisaca unha ofrenda a Fraguas no XX cabodano da súa morte.

O 15 de novembro a Asociación Rocha Forte inaugurou na súa sede unha exposición sobre Fraguas, comisariada polo patrón Xosé Ramón Fandiño.

Entre o 26 e o 28 de novembro celebrouse o Simposio sobre arqueoloxía, xeografía e etnografía en homenaxe a Fraguas, coorganizado pola RAG, o MPG e o CCG. A primeira sesión foi na sede da RAG e as outras dúas no Museo. As actas publicáranse nun número monográfico do *Boletín da RAG*.

O 28 de decembro procedeuse ao peche do Ano Fraguas coa clausura da exposición sobre a súa vida e obra que estivo aberta estes meses no Museo. O acto contou coa presenza do secretario xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia, a presidenta do Consello da Cultura Galega, o presidente da Real Academia Galega, o alcalde de Cerdedo-Cotobade, a primeira tenente de alcalde do Concello de Santiago de Compostela e o presidente da Fundación Fraguas e do Padroado do Museo do Pobo Galego. Rematou cun concerto baseado no cantigueiro de Cotobade do grupo Oradaladou, e quero destacar a presenza neste acto dunha representación da Asociación do Traxe Galego.

l) Premios e conmemoracións

O 18 de xullo de 2019, a instancias do presidente do Parlamento D. Miguel Santalices, o MPG e o Parlamento de Galicia coorganizaron unha xornada de lembranza de Xaquín Lorenzo no aniversario do seu pasamento. Pola mañá colocouse unha placa conmemorativa na súa casa de Facós e pola tarde tivo lugar unha mesa redonda sobre a súa figura na biblioteca da Deputación de Ourense con intervención do vicepresidente da Deputación, Dª María Xosé Fernández Cerviño, D. Xosé Carlos Sierra, D. Clodio González Pérez, D. Afonso Vázquez Monxardín e o presidente do Padroado.

O 16 de outubro o presidente recolleu na sede de *La Voz de Galicia* en Arteixo o Premio Fernández

Latorre concedido ao MPG pola Fundación Santiago Rey Fernández Latorre.

O 13 de novembro o presidente, o director e o patrón D. Manuel Blanco recolleron na Estrada o premio San Martiño concedido ao Museo por ese concello.

m) Lei de Museos

O Consello de Goberno de 15 de xaneiro, en relación co proxecto de Lei de Museos e Outros Centros Museísticos de Galicia, en fase de tramitación, acordou enviar escrito ao presidente do Parlamento, co rogo de traslado aos grupos parlamentarios, no que se solicita que a redacción final da lei inclúa unha referencia expresa á continuidade do recoñecemento do Museo do Pobo Galego como centro sintetizador dos museos e coleccións antropolóxicas de Galicia que figura no Decreto 111/1993, do 22 de maio da Consellería de Cultura e Xuventude

n) Informe de situación económica.

O presidente cede a palabra ao tesoreiro do Padroado para que presente o informe da situación económica da nosa Asociación. Dende a anterior Asemblea aprobouse o orzamento do ano 2020, que ascende a 828.973,00 €. Recolle un salto cuantitativo importante no que viña sendo habitual debido á achega extraordinaria realizada pola Xunta de Galicia para a museoloxía das novas salas. Sen a mesma estaríamos nos 624.973,00 €, cun pequeno crecemento respecto do exercicio anterior.

En canto as principais partidas de ingresos:

- Cotas de socios. Estaba orzamentada unha contía de 74.398,00 €, dos que 24.700,00 € de patrocinadores e protectores, 3.750,00 € de concellos, 786,00 de infantís, e 45.162,00 € de socios e socias individuais.
- Por entradas 50.000,00 €, e 4.551,00 por outros ingresos de actividade
- Patróns institucionais e numerarios: 90.224,00 €, na liña do ano anterior.
- Convenio co Concello de Santiago de Compostela: 30.000,00 €.
- Achega da Xunta de Galicia: 531.800,00 €.
- Ingresos finalistas: 15.000,00 €.
- Ingresos varios: 33.000,00 €, incluíndo as subvencións de capital traspasadas ao resultado do exercicio.

En canto a gastos, nas previsións orzamentarias destaca:

- Compras: 5.000,00 €
- Investigación e desenvolvemento de actividades: 68.000,00 €, dos que 15.000,00 se destinan a exposicións, 20.000,00 € á MICE e 15.000,00 ao APOI.
- Investimentos: 276.000,00 € que se destinaron a obras novas salas, vestíbulo, obras menores e demais.
- Arrendamento do almacén do Polígono do Tambre: 9.500,00 €.
- Servizos: 52.484,00 €
- Persoal: 405.989,00 €, a partida máis significativa do orzamento.
- Achega á Fundación Antonio Fraguas Fraguas: 3.000,00 €
- Gastos de financiamento: 9.000,00 €

Estas previsións víronse afectadas pola pandemia e a declaración do estado de alarma. No informe de tesourería para estimar a incidencia desta situación, destaca a redución dos nosos ingresos por entradas nos meses de marzo a xullo, no comezo sen ningún ingreso polo peche, e dende a apertura o 1 de xuño, cunha redución significativa pola baixada no número de visitantes.

Dado o adiamento desta Asemblea, xa se aprobou na Asemblea do Padroado a conta do ano 2019, polo que podemos informar xa do seu peche.

En liñas xerais a marcha é positiva, xa que seguimos coa senda reiniciada de medre de ingresos e gastos dende o ano 2010. En actividade real tería un pequeno saldo positivo próximo aos 4.000,00 €

pero as obras da ala sur tiveron dúas consecuencias na nosa contabilidade. En primeiro lugar a supresión das salas da ala sur fixo que desapareceran do noso activo, e en segundo lugar ao baleirar as salas viuse que parte das nosas existencias de libros e outros estaban deterioradas, o que reduciu as nosas existencias en 38.556,65 euros, case a perda do noso balance. Por este motivo, maila presentar un aumento no balance de situación pola incorporación do saldo da herdanza Banet - Broszkowa, temos un saldo negativo de 42.675,46 €.

En canto aos socios, podemos destacar que as cotas de socios se incrementaron no 2019 en máis de 1.500 euros, continuando coa tendencia positiva, aínda que pequena, polo que entende necesario retomar o impulso da campaña de incorporación de novos socios e socias, o que resultaría determinante para a nosa situación económica.

En canto aos gastos o máis significativo foi a achega extraordinaria á Fundación Antonio Fraguas, xunto coa ordinaria, o que supuxo achegar 10.000,00 €, o que mellorou significativamente a situación económica da Fundación.

Outra partida relevante é o custo de persoal, que foi de 427.702,81 €, cun aumento que inclúe xunto coa suba de salarios prevista no convenio, a incorporación do salario do director do Museo.

En gastos de actividade o Museo tivo un gasto de 141.214,20 € euros, destacando os gastos en exposicións, actividades do DEAC, MICE e APOI.

En canto a gastos de funcionamento o baleirado da ala sur supuxo un custo importante para o museo, de case 30.000 euros, imprescindible para poder poñer o espazo a disposición da empresa que está a realizar as obras. Foi un traballo moi importante en canto tiña que facerse de forma controlada e con accesibilidade por se precisabamos dalgún deses fondos.

Os gastos financeiros mantivéronse na liña do habitual, o custo no 2019 foi de 8.576,81 € imprescindibles para dispoñer de tesourería para facer os pagos. A maior necesidade cubrir gastos polo aumento neste exercicio de achegas de Xunta de Galicia, concello de Santiago de Compostela e Deputacións da Coruña e Lugo, obrigounos a ampliar a cobertura con pólizas de crédito e motivou o aumento no custo financeiro.

A proposta de actualización de cotas de socios e socias, que na anterior Asemblea acordáramos incluír na orde do día desta Asemblea, non foi incluída en canto, dada a situación actual o Consello de Goberno decidiu non presentar esta proposta no ano actual, e adiar a posible suba a exercicios posteriores.

Rematada a presentación do informe, ábrese unha quenda de intervencións.

D. Xoán Xosé Molina Vázquez, pregunta como se presenta a obtención de pezas para as novas salas de Historia de Galicia. O director do MPG responde que no traballo de montaxe das novas salas parten das pezas que teñen aquí, e buscaron como seleccionar pezas accesibles, para o que faláron con outras institucións museísticas co fin de acadar certas pezas que complementen as que nos temos. Destaca a colaboración, con pezas xa solicitadas e concedidas, do Museo Liste, Museo Provincial de Lugo, Museo de Viladonga, Museo Provincial de Ourense, Museo de Santa Tegra, Museo da Catedral de Santiago, entre outras, e lamenta que outras entidades non prestaron esta colaboración.

O presidente do Padroado di que teñamos en conta que nos non somos un museo arqueolóxico, polo que nas salas de historia non recollemos tanto pezas como o relato que facemos para que os visitantes poidan coñecer a evolución da historia do pobo galego con audiovisuais, paneis, etc., co fin de que os visitantes, sobre todo os foráneos, poidan ter unha idea xeral da nosa cultura, da nosa historia, da nosa lingua, sen prestar tanta importancia ás pezas singulares. .

D. Denís Estévez Fernández quería saber se a ala sur implica a reorganización do espazo expositivo do museo. O presidente do Padroado responde que, se ben o plan elaborado hai doce anos establecía unha renovación e reformulación total do conxunto do museo, engadindo novos contidos e

recompoñendo o relato do museo actual, non dispoñemos do financiamento preciso para poder poñelo en marcha. Desta forma, o proxecto aprobado só afecta ao engadido e non ao museo actual, que polo de agora, e salvo actualizacións puntuais nalgunha sala como a do mar, queda practicamente igual, coa salvidade de que as salas de oficios urbanos e prensa e imprenta foron desmontadas polas obras de rehabilitación, e non queda claro como se incorporarán.

D. Xoán Xosé Molina Vázquez, pregunta polo proxecto de realizar unha tenda con venda de publicacións. O presidente do Padroado responde que a tenda é un proceso aínda por desenvolver. O tesoureiro comenta que ao longo do tempo houbo varios intentos, pero o volume de vendas non permitía ter unha persoa específica. Na renovación da entrada incorpórase un espazo pechado a carón da entrada principal onde haberá uns andeis, para poñer publicacións e outros obxectos de forma que poidan ser visibles polos visitantes, que poida ser atendido polo persoal da entrada. Aínda hoxe segue habendo certos ingresos, pero cun volume pequeno. Hai poucos anos chegamos a un convenio co Consorcio Editorial Galego para a distribución das nosas obras en todas as librerías de Galicia, que nos reporta arredor de 2.000 euros.

D. Bernal Pintos fala da necesidade de modernizar a páxina web do museo, en canto supón a carta de presentación nas redes virtuais. O presidente do Padroado informa que esta previsto xa, pendente da contratación coa empresa e da definición dos conceptos necesarios para facer unha nova web totalmente distinta. Mesmo o proxecto inicial cambiouse polas novas necesidades neste momento, xa que compre utilizar máis a web para a comunicación e relación coa sociedade e coas persoas socias do Museo, para actividades virtuais en rede, e para o funcionamento dos nosos órganos, o que resulta imprescindible no momento actual.

Rematadas as intervencións, pasamos ao seguinte punto na orde do día.

3. INFORME DA DIRECCIÓN DO MUSEO.

Toma a palabra o director do Museo quen lembrando que en situacións anteriores xa estivo nesta tribuna como representante de socios e socias, se ben agora lle corresponde intervir noutro rol como novo director do museo procede a presentar de forma resumida o informe de xestión da Dirección (anexo 1).

A súa intención era presentar un informe das actividades dende que accedeu ao seu cargo, pero dada a situación actual e os seus efectos, vai centrarse no período dende a reapertura no mes de xuño que supuxo o reinicio da nosa actividade.

En liñas xerais, destaca a adopción de medidas derivadas do COVID-19 para reforzar a situación do museo como un lugar seguro tanto nas visitas como na realización doutras actividades, a realización das obras nos nosos espazos, e a realización de exposicións empregando os nosos fondos, mesmo con pequenas montaxes que atendan a aspectos de interese en cada momento como pode ser a mostra dedicada as outras pandemias que xa padecemos en Galicia ao longo do tempo.

Na liña do apuntado polo socio D. Bernal Pintos, destaca a importancia de ter unha persoa en comunicación, non só para atender redes, que a día de hoxe resulta fundamental.

A responsable do APOI, D^a. Concepción Losada Vázquez, vicepresidenta do Padroado, toma a palabra para dar a coñecer a situación do mesmo destacando que o informe completo figura incorporado ao informe da dirección. Quere destacar que se traballou moito, en especial no procesamento dos fondos que nos achegaron e nas bases de datos que despois saen no APOI accesible en redes virtuais. O maior recoñecemento do noso fondo, móstrase na chegada de fondos por novos recompiladores, tanto nos fondos musicais como noutros fondos. Pon como exemplo o material recibido pola colaboración co Concello de Cangas, nun modelo no que despois de garantir a conservación das historias de vida recollidas en material analóxico, se lles subministra copia do material dixitalizado.

Resalta que o grupo que traballa no APOI é moi pequeno e depende dos recursos humanos e materiais que se conseguen en cada momento. Queda moito traballo por facer, polo que solicita a

colaboración de socios e socias que estean interesados en achegar o seu grao de area, xa sexa na casa ou nas instalacións do Museo.

Non habendo máis intervencións, pásase ao seguinte punto da orde do día.

4. INFORME DA OFICINA DE SOCIAS E SOCIOS

O representante das socios e socias no Padroado D. Xosé Ignacio Vilaseco, informa das actividades realizadas pola Oficina de Socias e Socios dende maio de 2019 ao día de hoxe. En canto as actividades realizadas e por realizar, e como todo o conxunto da actividade do Museo, resultaron moi afectadas pola situación derivada da pandemia do COVID-19. Por este motivo tiveron que adiar a realización do documental-conferencia e exposición do Prof. Juan Carlos Caavero, “*Ziara . Más allá del umbral (2013), percorre o Rif*”.

Entre as previsións temos, con datas sen confirmar, e sempre que sexa posible:

- A primeiros de setembro continuar unhas cantas persoas socias coa dixitalización de fotografía “Entre amigos” que é bianual e comezarán en setembro a preparar *Entreamigos 2021*.
- Este ano con motivo do Ano Isaac Díaz Pardo, a Oficina levará a cabo una pequena exposición de obra menor non coñecida, composta por debuxos, pequenos carteis, etc... orixinais de Isaac.
- Visita guiada ao “Castelo da Rocha” a cargo da representante de socias e socios Dª María José Bóveda Fernández, arqueóloga da escavación.
- Participación da Oficina no ciclo de cine MICE, organizado polo Departamento de Educación e Acción Cultural.
- Teñen intención de roteiros a partires de setembro con persoas que os leven a cabo. Se é posible informarán a socias e socios unha vez se fixen datas. Están previstas as seguintes temáticas:
 - Lírica medieval
 - Asorey en Compostela
 - Cruceiros en Compostela
 - Andaina por terras de Ferrol.

Seguirán informando nos meses vindeiros se é posible facer algún acto máis. De non poder ser optarán por facelo no ano que ven

Para rematar, informa que a Oficina non é so para representantes, senón que é un lugar aberto a todos os socios e socias e a quen queira colaborar, .

5. ROGOS, PREGUNTAS E PROPOSICIÓNS

Non hai

O presidente do Padroado agradece aos presentes a súa asistencia e, non habendo máis asuntos, levántase a sesión sendo as 13:05 horas, de todo o que como Secretario dou fe.

Rematada a sesión, procédese á IMPOSICIÓN DA INSIGNIA DE PRATA DO MUSEO A SOCIOS E SOCIAS CON 25 ANOS DE ANTIGÜIDADE na institución.

Reciben a insignia, por cumpriren con tal condición:

Número	Apelidos e nome:
1169	SALVADOR CASTAÑER, MERCEDES

1171	COSTA PEREZ, EVELIO
1172	DACOSTA PAZ, ANDRES
1173	SOCIEDADE CULTURAL DEPORTIVA "RAXO"
1174	RODRIGUEZ VILLAYERDE, SALVADOR
1175	CARNERO VAZQUEZ, OFELIA
1179	PEREIRA GONZALEZ, DIONISIO
1180	QUIROGA FIGUEROA, MARIA
1181	FERNANDEZ OCAMPO, ANXO
1186	LAMELA VILLARAVID, MARIA DO CARMO
1187	CARBALLEDO PENELAS, M. CRISTINA
1188	LORENZO FRAIZ, MARIA
1189	SEIVANE TAPIA, BIEITO
1192	BARREIRO RIVAS, ISABEL
1193	LORENZO FRAIZ, ANGEL
1198	SIERRA VAZQUEZ, CIBRAN
1199	CAVADA NIETO, MILAGROS
1203	GIL PEREIRAS, MARIA DEL CARMEN

Vº e praxe, o presidente,

Justo Beramendi González

Fco. Javier Sanjiao Otero

ANEXO 1: ESTIMACIÓN DA INCIDENCIA ECONÓMICA DO ESTADO DE ALARMA NOS INGRESOS DO MUSEO

A xestión económica do museo realízase tendo o equilibrio entre ingresos e gastos anuais como o obxectivo principal desta xestión. Conformen os ingresos do museo dous grandes grupos:

- Un os ingresos propios do museo provenientes das cotas dos seus membros, sexan do padroado ou socios e socias, e os ingresos por entradas.
- Outro as achegas en forma de subvención das Administracións Públicas, basicamente a subvención nominativa da Xunta de Galicia e a do Concello de Santiago.
- Complementariamente o museo solicita axudas ás convocatorias en réxime competitivo de distintas administracións para actividades finalistas.

Os gastos están fundamentalmente conformados pola partida de gastos de funcionamento (persoal e gastos operativos) que supoñen arredor do 75 % do gasto total anual. O resto corresponde aos gastos de realización do programa de actividades e de obras e adquisición de equipos e bens que desde o punto de vista da xestión se consideran investimentos.

No orzamento de 2020 aprobado o pasado decembro o total dos ingresos previstos de 828.973,00 € ten a seguinte composición:

- Ingresos propios 264.173,00 €; Subvencións nominativas e condicionadas 564.800,00€.
- Total de gastos 828.973,00 €; gastos de funcionamento 79.973,00 € (405.989,00 € de persoal e 73.984,00 € os operativos); gastos de investimento 349.000,00 € .

Despois da crise do 2010 o museo na súa estratexia de xestión optimizou todo o posible os gastos operativos e mantivo co máximo control os gastos de persoal, adaptando os “investimentos” aos ingresos dispoñibles. A partida de persoal non é reducible sen solucións traumáticas de diminución de persoal e a de gastos operativos está no mínimo e non ten maneira de decrecer sen prescindir de servizos esenciais, as partidas de ingresos son determinantes para poder cubrir as necesidades económicas do museo. Nos investimentos é sinxelo adaptarse ao dispoñible, tanto ingresamos tanto realizamos nesta partida. A súa única repercusión é menor actividade (2 exposicións en vez de 3, menos actos, ...). A perda de ingresos repercute directamente na partida de funcionamento que presenta unha rixidez moi elevada.

A análise dos ingresos indica que os máis vulnerables ao impacto económico da crise son os que proveñen de cotas de socios e socias, de achegas das empresas patrocinadoras e de entradas. Para medir a intensidade do impacto fixemos un suposto de como influirían na recadación destes co seguinte previsión:

- Cotas de socios e socias. Moitas das persoas asociadas o museo van ver reducidos os ingresos e isto unido a sensación de crise económica que actúe sobre as persoas estimamos cause unha baixa do 30 % nos ingresos por baixas de socios ou por falta de pagamento e devolución, cun impacto de 13.784,40 €
- No caso dos nosos socios patrocinadores e protectores o impacto estimase nun 55 % xa que a maior parte son pequenas empresas, algunhas delas de restauración que se atopan cerradas forzosamente, con un impacto de 13.700,00 €
- No caso dos ingresos por entradas temos por un lado o impacto directo por entradas non vendidas no período de cierre e por outro a previsible redución do número de visitantes pola caída do turismo. O primeiro, usando os datos de 2019 e estimando o cierre ata xuño sería dun importe de 16.860,70 € e para o período final do ano dunha caída media dun 25 % de visitantes, con un impacto de 22.852,10 €
- O conxunto dos ingresos estimase que caeran en 50.336,20 € e isto impactará directamente nos gastos de funcionamento. De non adoptar medidas encontraríase o museo sen poder facer fronte ao pago das nóminas nos dous últimos meses do ano se a previsión feita non se ve superada. E isto dando por suposto que todas as administracións van manter os seus compromisos co museo sexa por cotas ou por subvencións.

Se engadimos que ao depender esencialmente de subvencións o museo ten necesidade de estar ao corrente das obrigacións fiscais e tributarias porque de non facelo as Administracións Públicas non poderían materializar as achegas comprometidas, obriga a tomar medidas que permitan evitar esta situación e garantir o funcionamento do museo e os postos de traballo do noso persoal.

ANEXO 2:. INFORME DE DIRECCIÓN PARA A ASEMBLEA DE SOCIOS E SOCIAS DO MUSEO DO POBO GALEGO DO 18 DE XULLO DE 2020. MAIO 2019 – ABRIL 2020

1. PECHE E APERTURA

Como xa recolleu no seu informe o Presidente do Padroado, o Museo pechou as portas ao público visitante na mañá do venres 13 de marzo debido á pandemia do coronavirus. O día 1 de abril todo o persoal entrou nun ERTE. Con isto, agás na segunda quincena de marzo que tivemos actividade nas redes sociais, por exemplo poñendo en marcha a MICE en liña durante a semana que tiña que celebrarse, as actividades do Museo sufriron un parón, optando por adialas e tratar de retomalas no futuro. Outras actividades que acollíamos, foron suspendidas. Cito a visita da Fundación Secretariado Xitano ou a presentación do libro sobre a figura de María Vinyals, acto no que ía participar a Presidenta da Deputación de Pontevedra, Carmela Silva, e na que se tiña programado unha entrevista institucional.

A incorporación do persoal, como se tiña acordado no Consello de Goberno (virtual do 12 de maio), fíxose en tres quendas: 18 de maio (Director, Administración e Mantemento), 25 de maio (persoal técnico) e 1 de xuño (persoal de salas) e o día 2 de xuño abrimos ao público. Os primeiros días foron de moi poucas visitas: 10 o martes día 2, día no que a entrada era gratuíta (aínda non tñíamos datáfono e recomendábase o pago con tarxeta) e dúas persoas o xoves día 4; o mércores 3 e venres 5, ningunha. Había que abrir as portas e posibilitar que a xente puidese acceder. Así, no mes de xuño, fixérono 350 persoas.

Mais antes de abrir ao público fíxose unha desinfección das instalacións a cargo da empresa Limpezas Salgado e tomáronse as medidas precisas, para iso elaboramos un protocolo seguindo as recomendacións establecidas (Ministerio de Sanidade, Instituto del Patrimonio Cultural de España). Un protocolo que tiña que ter en conta o público visitante e os traballadores do Museo, pero tamén os bens culturais. Este protocolo levouse ao Consello de Goberno virtual do 12-15 de maio, como consta no informe da Presidencia e fómolo actualizando así como avanzaba a situación, por exemplo redefinindo o aforo.

As medidas adoptadas, e dun xeito rápido, foron as seguintes: aforo limitado e control do aforo por salas, colocación de alfombra hixienizante na entrada, indicacións á entrada (cartel con símbolos), dispensadores de xabón desinfectante (á entrada e baños, tamén á entrada das oficinas e na fotocopiadora), pantallas de protección nos postos do persoal de salas, retirada de folletos e follas de sala, eliminación de pantallas interactivas, cambios na circulación do público visitante e sinalización no chan con frechas amarelas. Estas novas medidas tamén nos levou a adoptar un novo horario de apertura: de 11:00 a 18:00 horas, horario que manteremos ata o 30 de setembro.

Este protocolo, con versión en castelán e inglés, foi colgado na web e enviado a varias axencias e oficinas de turismo, como Incolsa, para mostrar seguridade ao potencial público visitante. Abertos ao público intentamos retomar a normalidade e a actividade.

2. NOVAS SALAS.

Comisión Técnica

Incorpórome á Dirección o 1 de xullo de 2019. O 10 de xuño saíra o anuncio que convocaba o proceso de contratación dos servizos técnicos de redacción do proxecto de museografía da exposición permanente das novas salas de Historia de Galicia do Museo do Pobo Galego. Recibíronse propostas de dúas empresas: *Gestión de Diseño* e *Imandra Museología*, ambas domiciliadas en Madrid. O Consello de Goberno nomeou unha Comisión Técnica para valorar tecnicamente as propostas presentadas e informar á Comisión de Adxudicación nestas cuestións. Esta Comisión Técnica estaba formada polos membros do Padroado do Museo do Pobo Galego Felipe Arias Vilas, María Xosé Fernández Cerviño, Xosé Carlos Sierra Rodríguez e Manuel Vilar Álvarez, ademais de por David Conde Lourido, técnico do Museo do Pobo Galego, e Esperanza Gigirey Liste, directora do Museo das Peregrinacións e de Santiago.

O 4 de xullo celebrou a primeira xuntanza, na que fun nomeado como coordinador e David Conde Lourido como secretario; ademais, debateuse como mellor valorar as propostas presentadas ao concurso, atendendo aos puntos que se solicitan no prego de condicións.

En días posteriores os membros da comisión intercambiamos opinións e puntos de vista co que elaboramos un documento de traballo para elaborar unhas conclusións ou **Informe final** o 19 de xullo de 2019, que presentamos á Comisión Adxudicataria, encargada de dar remate ao proceso de selección.

No Informe propoñíamos que das propostas presentadas a que máis se adecuaba ás nosas intencións e a que presentaba unha achega máis correcta e un deseño máis elaborado, era a presentada pola empresa *Gestión de Diseño*.

Proceso de elaboración de contidos

Unha vez fallado o concurso e asinado o contrato coa empresa *Gestión de Diseño*, mantivemos unha reunión nese mesmo día para ver como enfocar a elaboración do proxecto, xa que o tempo para a súa realización era pouco. O guiñón dos contidos das novas salas xa estaban elaborados previamente. Agora tocaba levarlos á realidade, construílos.

Desde ese momento mantivemos varias xuntanza, presenciais, aquí e en Madrid, o 30 de setembro, 4 e 15 de novembro, 2 de decembro, e non presenciais. Neste proceso de concreción das ideas, selección de pezas e imaxes e elaboración de textos, contamos coa axuda de Segundo Saavedra de RdO. Tamén teño que agradecer a axuda prestada polo arqueólogo e socio do Museo Iñaki Vilaseco na concreción de temas de Prehistoria.

Ademais do traballo coa empresa encargada do deseño contactamos cos outros museos galegos para ver si dos seus fondos podíamos dispoñer de pezas para completar o noso discurso alí onde os nosos fondos non chegan ou son pouco

significativos. Así, contactamos coas seguintes institucións museísticas: Museo Provincial de Pontevedra, Museo Arqueolóxico Provincial de Ourense, Museo Provincial de Lugo, Museo do Castro de Viladonga, Museo Arqueolóxico e Histórico da Coruña, Museo das Peregrinacións e de Santiago, Museo Catedralicio de Santiago de Compostela, Museo Arqueolóxico de Santa Tegra, Museo Etnográfico “Olimpio Liste” e Museo Arqueolóxico Nacional. Asemade, tamén mantivemos unha xuntanza o 30 de outubro coa xefa de servizo de Museos para axilizar o préstamo das pezas..

3. OBRAS E SERVIZOS

As obras realizadas durante este tempo no edificio de Bonaval xa foron salientadas no informe do Presidente do Padroado. Parte estaban iniciadas ou programadas con anterioridade ao 1 de xullo. Só as enumero, mais quero salientar algúns aspectos.

Adecuación dos despachos. Houbo unha distribución dos espazos onde se realiza o traballo cotiá, e que teñen que ser entendidas como de mellora e racionalización do espazo do Museo. Por exemplo, separouse o servizo de administración dos servizos técnicos, facilitando o acceso á administración e evitando que a xente que acude á administración pase pola Biblioteca Baltar, incidindo negativamente no seu mantemento e conservación.

Salón de Rexedores. Esta sala estaba dividida en dúas, polo que se eliminou o tabique medianeiro para facer un espazo único que funciona como sala de exposicións temporais mentres non dispoñamos dos espazos da ala sur.

Clausura do Salón Real. A que era a sala de exposicións temporais pasou a ser provisionalmente almacén a onde trasladamos parte dos fondos depositados na ala sur. Mais isto levou a un traballo previo de reorganizar o almacén que temos alugado no polígono do Tambre para que colleran alí as pezas máis pesadas e voluminosas, como a imprenta e móbeis, que tñíamos na ala sur, coñecida tamén como “monxas”. O Salón Real pasou a ser sala de reserva en setembro, unha vez rematada a exposición de Gustav Henningsen a finais de agosto.

Ala sur. A obra actual da ala sur corre a cargo do Consorcio de Santiago. Pero antes do comezo no mes de outubro houbo que baleirar todo esa parte do edificio, desmontando as salas de Prensa e Imprenta en Galicia e de Oficios Suntuarios, de recolocar os fondo, que foron para a nave do Tambre, Salón de Rexedores e o almacén da empresa de mudanzas que se contratou para o transporte, e de tirar moito lixo acumulado. Aquí encontramos escombros e materiais de construción, algúns deles estaban alí, con toda probabilidade, desde as intervencións de Pons Sorolla ou Méndez Pidal nas décadas de 1950 e 1960.

Foi un traballo tremendo, incómodo e pesado, pois non só houbo que sacar pezas voluminosas e pesadas, senón caixas de libro e outras por unha escaleira estreita. Entre eses obxectos, e algúns xa mencionados no informe do Presidente, destacar nove bolsas de lixo, tamaño grande, con ósos humanos procedentes dunha intervención arqueolóxica realizada na igrexa en 1988 e que enterramos no osario do cemiterio da Confraría do Rosario despois das xestións feitas con Lisardo Temperán; vellas placas dos nomes das rúas de Compostela depositadas no baixo cuberta, onde tamén estaba o esqueleto dunha balea azul (*Balenoptera musculus*), un dos animais de maior tamaño do planeta e fórona levar ao baixo cuberta, e restos doutros mamíferos mariños; caixas de material diverso procedentes de asociacións que tiveron aquí o seu local hai anos; restos de retablos de diversos templos de Compostela, etc. Recalco isto porque o baleirado non foi un traballo calquera, requiriu esforzo e dedicación, tempo, apurados polo présas de que en setembro tiñan que comezar as obras. Polo que teño que agradecer a implicación do persoal do Museo, así como a do Patrón e tesoureiro Lino Lema.

A marcha do persoal da Xunta nos facilitou algún material do que eles tiñan, como mesas, armarios, estantes e un planeiro que reutilizamos nas nosas dependencias.

Obras de acondicionamento da Recepción do Museo. Xa está descrito este proceso no informe da Presidencia. Queremos recalcar que a intención desta obra era, especialmente, mellorar as condicións de traballo das persoas de recepción, ao tempo que dar unha nova imaxe deste espazo.

Esta obra realizouse a finais do ano pasado, neste semestre só se colocaron os armario para bolsos e mochilas, así como os armarios para uso do persoal de sala

Renovación dos estores do claustro. Cambiáronse os vellos estores do claustro alto e dous no muro occidental á altura da sala de Sociedade e do oco do ascensor. O cambio realizouno a empresa *bandalux*. Colocouse o logo do Museo só nos estores das esquinas, non en todos porque entendíamos que podía inferir na visualización das exposicións temporais que se realizan nese espazo.

4. EXPOSICIÓNS

Neste período realizáronse as seguintes exposicións

Galicia Máxica: Romarías e Santuarios. Gustav Henningsen, fotografías etnográficas (1965-1968). (29-05-2019 a 22-09-2019)

Máis de oitenta fotografías dos santuarios e romarías galegos. Un traballo de campo que Henningsen levou a cabo a mediados da década de 1960.

Realizáronse cinco visitas guiadas pola persoa que comisariou a exposición, David Conde Lourido. Participaron nestas visitas unhas 65 persoas. Igualmente o Patrón Xosé Manuel González Reboredo deu unha charla titulada “Achegamento ao fenómeno das romarías galegas”, que tivo lugar o 19 de setembro na propia sala da exposición.

“Vivencias”. Fotografías de Lea Tyrallóvá (12-07-2019 a 15-09-2019). Mostra que trouxo a embaixada da República de Eslovaquia por medio do Concello de Santiago de Compostela. Na inauguración estivo presente o embaixador de Eslovaquia e o Alcalde da cidade de Santiago de Compostela.

Son de Galicia: Centenario da fundación dos coros Toxos e Frores, Cántigas da Terra, Coral de Ruada e Cantigas e Agarimos. (10-10-2019 a 03-11-2019). O Consello da Cultura Galega organiza esta mostra, comisariada por Miguel Anxo Seixas, para conmemorar o centenario da fundación dos coros Toxos e Frores, Cántigas da Terra, Coral de Ruada e Cantigas e Agarimos, coa fin de divulgar o importante papel que tiveron os coros galegos no desenvolvemento da cultura galega do século XX. Na inauguración actuou o coro Cantigas e Agarimos.

Exposición dos premios da XI Edición do Proxecto Didáctico Antonio Fraguas (23-10-2019 a 30-11-2019). O sábado 23 de novembro inaugurouse a exposición da XI edición do Proxecto Didáctico Antonio Fraguas co dous proxectos gañadores, que foron, na modalidade de ensino primario: *Pintando o patrimonio, definimos a nosa identidade*, do CEIP Ana María Diéguez de Asados (Rianxo). Na modalidade de ensino secundario: *Iconografía sacra e profana no concello de Silleda*, do CPR María Inmaculada de Silleda.

Coma sempre, moito concorrencia de público e rapazada. no acto de inauguración estivo presente Valentín González, Secretario Xeral de Política Lingüística, e Mercedes Rosón, concelleira de Acción Cultural do concello de Santiago de Compostela.

14º concurso de fotografía Xurxo Lobato (29-10-2019 a 17-11-2019). Mostra dos traballos seleccionados no 14º Premio de Creación Fotográfica Luís Ksado, promovido pola Deputación da Coruña que estivo no claustro baixo.

“O soño cubano da emigración galega”, (7-11-2019 a 3-12-2019). Organizan: Consello da Cultura Galega e Arquivo da Emigración Galega.

Esta exposición aspira a narrar e recrear as fases e facetas principais da emigración galega a Cuba desde 1830 até 1959, e dende a chegada dos inmigrantes até o seu retorno, pasando polas súas asociacións, a situación da muller inmigrante, as publicacións e proxectos políticos para Galicia xurdidos en Cuba, e mais a pegada deixada polos galegos e galegas na sociedade cubana.

Bo Nadal, don Antonio! (mostra de postais de Nadal). (3-12-2019 a 7-01-2020). Organizada pola Biblioteca do Museo do Pobo Galego, baixo a coordinación de Ana Mateos e Sara Breijo.

Mostra dunha escolma de postais enviadas por Manoel Beiras, Ben-Cho-Shey, Fernández del Riego, Josefina e Teresa Castela, Mario Cardozo ou Pita Andrade, que teñen uns deseños feitos na súa maior parte por artistas galegos como Ventura Cores, Virxilio, Arturo Souto, Antón Patiño, Isaac Díaz Pardo ou Sobrino Buhigas (entre outros).

NÓS de onte a hoxe: 100 anos da nosa Historia (11-12-2019 a 25-1-2020). Exposición de paneis para conmemorar os 100 anos de nacemento da revista Nós, baixo o lema “Ser diferentes e ser existentes”. Organizada pola Federación de Asociacións Culturais: Galiza Cultura. No acto de inauguración participou, ademais da presidenta da Federación, Pilar García Negro, do comisario da mostra. Carlos L. Bernárdez, o vicepresidente da Deputación Provincial da Coruña Xosé Regueira. Pechou o acto a coral Solfa.

14 Premio de Creación Fotográfica Luís Kasado. Inaugurouse 16 de xaneiro a exposición coa presenza de Xurxo Couto, Deputado de Cultura da Deputación da Coruña e a concelleira de Urbanismo, Vivenda, Cidade Histórica e Acción Cultural, Mercedes Rosón.

As pequenas cousas. De como os obxectos gardan a memoria perseguida. Aberta ao público o sábado 29 de febreiro con pezas de represaliados que conseguimos a través de familiares e da Asociación para a Recuperación da Memoria Histórica (ARMH). Previo á inauguración tivo lugar unha charla do comisario Jorge Moreno, con bastante éxito de público e que desbordou o espazo no que celebramos o acto, a ex-sala de pintura. Esta mostra reabriuse o 9 de xuño e vai estar até setembro. Contamos tamén coa presenza do Deputado de Cultura da Deputación da Coruña e a concelleira de Urbanismo, Vivenda, Cidade Histórica e Acción Cultural, así como de familiares das persoas representadas na mostra e da ARMH.

A peste, outra vez! O día 5 de xuño quedou aberta no claustro alto a micro-exposición sobre as pandemias que nos afectaron historicamente. O obxectivo destas micro exposicións é responder a feitos actuais desde os nosos fondos, ao tempo chamar a atención, atraer as miradas sobre o material documental, bibliográfico e material que gardamos. Neste aspecto a encargada da biblioteca está traballando para montar outra microexposición no verán sobre folletos turísticos, así como na que con motivo do Día das Letras Galegas que se viña facendo sempre no mes de maio, mais este ano queda para o de outubro.

Dúas exposicións comprometidas desde hai xa máis dun ano e programadas para este actual tiveron que ser adiadas e recolocadas no noso calendario. Trátase da exposición de Isabel Pintado *A cara oculta das letras (Homenaxe á xeración Nós)* e patrocinada pola Consellería de Cultura. Ía ser inaugurada en abril e agora, negociada outra data coa artista, queda para o terceiro trimestre deste ano, propoñendo como data de inauguración o 15 de outubro. Adiar esta exposición obríganos a adiar a seguinte prevista, de Xesús Carballido, que estaba pensada para o último trimestre. Despois de falar co seu patrocinador, O 16 Casa de xantar, queda para o ano 2021, seguramente xullo-agosto. Tamén se preparou unha micro exposición sobre María Vinyals, con fondos propios, para ter o día da presentación do libro, pero que foi suspendida, como xa dixemos.

5. COLECCIÓN

Ingresos

Total rexistros:14.091

Ingresos xuño 1019-xuño 2020: 251

Doazóns: 199

Depósitos: 62

Total rexistros:

Depósitos

FUNDACIÓN ROSALÍA DE CASTRO: Conxunto de algo máis de 40 pezas de indumentaria principalmente feminina, de finais do XIX e principios do XX: chaquetas, chambras, corpos de traxes cortados segundo os modelos da moda de París. No acto de entrega e sinatura do depósito, que asinamos o 26 de setembro, estivo presente o Presidente da Fundación Rosalía, Anxo Angueira Vitorro.

Doazóns

FAMILIA LOIMIL IGLESIAS: Familia propietaria do comercio compostelán *Confecciones Onbre*, sito na Praza de Galicia. Co peche do comercio, doaron ao Museo un conxunto de pezas da xastrería propia que tiñan: máquinas de coser, patróns de traxes, fíos, caixas de botóns, restos de teas, etc.

Fíxose unha relación de todos os obxectos do legado de Pilar Vázquez Cuesta para empezar a súa catalogación e formalizar esta doazón.

Relación doadores

Familia ACUÑA CASTROVIEJO

José Martín BELLO CAMPOS

Rosa DOMÍNGUEZ

Familia LOIMIL IGLESIAS

Fundación Rosalía de Castro

Clodio GONZÁLEZ PÉREZ

Xosé Manuel GONZÁLEZ REBOREDO

Asociación Cultural Morreu o Demo

Mª Carmen LÓPEZ ÁLVAREZ

Luís MARTUL TOBÍO

Mari Luz REY GOLDAR

Antón SANTAMARINA

Mª del Carmen TABOADA PEREIRO

Préstamos para exposicións

Prestamos pezas para as seguintes exposicións:

- Pensar coas mans: cestería, cerámica e xoiería de Galicia. Exposición organizada pola Fundación Cidade da Cultura no Museo Centro Gaiás. prestamos un conxunto de 18 pezas de olería e cestería.
- Relinga de horizontes. Celebrada no Museo do Mar de Galicia. Prestamos un espadeleiro.
- Figurando lembranzas: Exposición organizada polo Consorcio de Santiago e que tivo lugar na Fundación Granell. "Nostalxia" de Luis Seoane.
- De Nós a nós. A celebrar na Cidade de Cultura e no Centro Cultural Marcos Valcárcel de Ourense.

Restauración de cadros

No mes de decembro realizáronse os traballos de restauración, a cargo da empresa Crea Restauracións S.L., de cinco óleos da colección do museo. Isto traballo realizouse grazas a unha doazón particular. Os cadros tratados foron:

"Tocador", de Tito Vázquez

"Calle del Sacramento", de Lloréns

"Estudio", de Álvarez de Sotomayor

"Paisaje del natural en Oleiros", de Ovidio Murguía, e

"La Soledad", de Rodríguez Bastos

Acordo de colaboración coa Fundación Paideia

Para levar adiante o acordo de colaboración coa Fundación Paideia contratouse por tres meses a Alexa García Pose coa finalidade de catalogar as pezas de tecido e indumentaria. Concretamente catalogou o Fondo da Fundación Rosalía

de Castro, as pezas doadas por Obdulia Mata Bonome e as da Familia Acuña Castroviejo. Estas últimas son pezas de vestir que pertencían a Concha Castroviejo Blanco-Cicerón.

Comézase coa reorganización do espazo na Sala de Reserva de Téxtiles e traballos de conservación preventiva, elaborando os materiais necesarios para a correcta conservación dos fondos.

Reorganización de espazos das salas de reserva

A parte do xa mencionado cando falamos das obras, hai que dicir tamén houbo recolocación de material de reserva situado noutros espazos. Se traslada toda a colección de cerámica desde a Reserva do Baixo Cuberta Norte, e que desde a inclusión dos mobles compactos para roupa e téxtiles, estaba gardada en condicións inadecuadas, ao Salón Real, embalada para volvela a mover en canto rematen as obras. A Reserva do Baixo Cuberta Norte queda exclusivamente para téxtiles e indumentaria, reorganizando todo o espazo.

6. BIBLIOTECA E ARQUIVO

Ingresos

Compre destacar a colección de carteis de festa dos anos 80-90 do Patrón X.M. González Reboredo. Importantes tamén foron as addendas que tiveron o arquivo de Rosa García-Orellán con documentación familiar; o fondo Manuel Beiras García con achegas de correspondencia remitida por Bouza Brey entre outros, achega realizada polo Patrón X. M. Beiras, ou ao Fondo Blanco-Cicerón, con achegas de Rosina e Margarita Acuña Castroviejo.

En relación coa Colección tamén diverso material documental do fondo de Pilar Vázquez Cuesta.

Xestión bibliotecaria

Amais dos funcións cotiás de rexistro, selado, catalogación e colocación dos fondos bibliográficos e documentais realizáronse tamén outras tarefas:

- Arquivo en rede. Grazas a subvención de Amtega (Xunta de Galicia) levouse a cabo a catalogación e dixitalización, cos seus metadatos, de parte do Arquivo de Blanco Cicerón. Este ano volvemos solicitar outra vez esta subvención, que nos permitirá contratar a dúas persoas e dixitalizar e colgar na rede estes documentos. Ata este momento están colgados 1.760 documentos cun total de 9.114 imaxes. As persoas contratadas foron Ana I. Mateos Vara e Alexa Martínez Pose.
- Remodelación de espazos e recolocación de fondos. Os cambios producidos nas distintas dependencias (despacho de Dirección, Comisión de Goberno e Biblioteca A. Rodríguez Fraiz) obrigaron a unha nova distribución dos fondos bibliográficos e documentais pertencentes ás coleccións de A. Fraguas, J. Beramendi, A. Rodríguez Fraiz, X. Taboada Chivite, X.M. Álvarez Blázquez e Biblioteca Baltar, o que significou un traslado de máis de 20.000 volumes.
- Fondo editorial do Museo. As publicacións do Museo que estaban na ala sur, material do que se descoñecía a súa cantidade, estado de conservación ou importancia, resultou ser maior do que se esperaba, e ante a imposibilidade de gardalo en boas condicións, acordouse distribuílo da mellor maneira posible: como doazón ás entidades que o soliciten, agasallo aos colaboradores e socios ou ao público en xeral, evitando deste xeito que vaia a reciclaxe de papel. Tamén, e seguindo as pautas marcadas en ocasións anteriores entregouse material duplicado a diferentes colectivos, a través da patroa Fátima Braña foron á asociación CS O Fusalho e o centro hospitalario Álvaro Cunqueiro.
- Ano Fraguas
Seguiron as consultas sobre o seu arquivo e a súa figura. A vitrina “Medrando ata 2020” da mostra de D. Antonio Fraguas completouse totalmente no pasado mes de novembro.

Servizos bibliográficos, documentais e préstamos

Colaboracións

Colaborouse coas seguintes institucións na procura de material ou préstamo de fondos:

- Museo Arqueolóxico Provincial de Ourense. Correspondencia de Cuevillas.
- Fundación Granell. Selección e préstamo de material Exposición Fraguas.
- Fundación Otero Predrayo. Correspondencia de R. Otero a Fraguas.
- Biblioteca Municipal de Verín. Material sobre Xesús Taboada.
- Asociación Cultural “O Galo”. Material sobre a Institución.
- Central Folque. Partituras de música tradicional.
- Escola de Música “Play”. Material sobre Antonio Fraguas.
- Fundación Luís Seoane Material relacionado con Seoane.
- Asociación cultural “Rocha Forte”. Material para a exposición sobre Fraguas.
- Cidade da Cultura. De Nós a nós.

A exposición de *Vitoriano García Martí: unha punta de Europa* foi solicitada polo Museo Valle-Inclán da Pobra do Caramiñal onde estivo exposta desde o mes de outubro.

Consultas bibliográficas

As consultas en sala pasaron das 2.000 unidades (libros, revistas e documentos) e a través do catálogo en liña accederon 17.265 usuarios que consultaron 89.069 rexistros. De diversa procedencia e variada temática foron as

consultas que institucionais ou de particulares se fixeron: *Temple University (Philadelphia, EEUU)*; Museo de Pontevedra, Universitat Pompeu Fabra na procura de información sobre a vida cotiá no século XIX, fábricas de salga, a imprenta en Galicia, Sofía Casanova, etc.

Visitas á biblioteca

Durante todo o curso 2019-2020 houbo visitas á Biblioteca levadas a cabo polo Deac ou diferentes patroas ou patróns. Citamos aquí aquelas nas que a visita foi levada por persoal da biblioteca:

- O profesor da USC Antón Costa, seguindo a dinámica de cursos anteriores, achegouse cos seus alumnos de Pedagogía.
- A Presidenta da Comisión de Actividades Culturales da Feria Internacional de Buenos Aires, Nelly Espiño, acompañada de Malós Cabrera Iglesias, da Fundación Penzol, solicitaron unha visita ás bibliotecas privadas.
- O escritor Suso de Toro visitou a Biblioteca Baltar.
- A Escola de Música de Vigo, amais das exposicións do Museo visitaron tamén ás Bibliotecas.
- Cristina Cavada Giadás, da Biblioteca da USC.
- Désirée Domínguez, do Arquivo Histórico Universitario.

Colaboracións e prácticas

Colaboraron na biblioteca: Sara Breijo, Jorge Viz, Encarna Otero, Mercedes Pintos, María Tilve, Ana Mateos e Mariví Pardo, estas dúas últimas traballaron tamén de xeito telemático durante a corentena na actualización de datos e datas en referencia a autores e temas no programa da biblioteca.

Na biblioteca e arquivo tamén se monitorizan prácticas do estudantado da Universidade de Santiago de Compostela. No mes de febreiro tivemos dous do grao de Historia, Sara Couceiro Torres e Alejandro Varela Rubín, e unha de Historia da Arte, Ana Baamonde Silva. En marzo outro de máster, Daniel Lucas Teijeiro. O 1 de xullo comezou outra persoa, Clara Llanderal Manzano.

O 21 de febreiro, como todos os anos lévase a cabo a desinsectación de fondos a cargo da empresa Sanambi.

7. EDUCACIÓN E ACCIÓN CULTURAL

Programa Escolar

No mes de xullo do ano pasado se lle deu forma definitiva ao que ía ser o programa escolar para o curso 2019/20, que se difundiu entre os centros escolares a comezos do mes de setembro. Para o primeiro cuadrimestre deste curso, de setembro a decembro, retomáronse algunhas das actividades que se desenvolveran no curso 2018/19 na programación especial ao redor de Antonio Fraguas, e darlle así peche a este ano dedicado a el.

- Raposadas co neno Antonio. Actividade dirixida ao público infantil. Trátase dun espectáculo de contos de tradición oral con obxectos e monicreques que nos levar polo Museo da man da narradora Raquel Queizás. Tivo lugar durante os xoves do mes de novembro.
- Fraguando datos sobre don Antonio. Actividade dirixida ao alumnado de educación primaria. Xogo de descuberta para coñecer máis sobre a figura de don Antonio e a súa relación co Museo.
- Museo de don Antonio. Actividade destinada ao estudantado de secundaria. Visita da man do Patrón e etnógrafo Clodio González á exposición temporal "Antonio Fraguas Fraguas" e a diferentes espazos do Museo que teñen un especial vínculo coa figura de Antonio Fraguas. A través deste percorrido veremos parte do seu legado, coñeceremos detalles da súa biografía e o seu papel como primeiro director desta institución. Realizáronse visitas os días 22 de outubro, 5 e 12 de novembro e 10 de decembro.
- 28 de decembro. Concerto de peche do ano Fraguas, no día do seu aniversario, polo grupo *Oraladou* que pon música a algunhas das cantigas recollidas no Cancioneiro de Cotobade.
- Entroido. O 20 de febreiro acollemos dentro do evento *Máscaras Tradicionais Galegas*, o Entroido de Samede (Paderne), *Os Bonitos de Samede*, cunha charla sobre este Entroido e o seu proceso de recuperación, así como unha mostra das danzas que fan nesta festa.
- Mostra Internacional de Cinema Etnográfico Museo do Pobo Galego. Esta mostra, a edición número **15 MICE**, íase celebrar do 23 ao 29 de marzo, mais foi adiada cando a pandemia empezou a entrar nas nosas vidas, adiantándonos á corentena e a posibles cancelacións de última hora. Agora vámona celebrar na última semana de agosto, do 25 ao 29. Durante a semana que tiña que celebrarse, a MICE reformulouse en formato virtual a través da MICE en liña, subindo unha selección de filmes de anteriores edicións e ofrecendo talleres e materiais formativos online como "Lecturas: ollares intencionados". Algúns materiais arredor do cinema etnográfico; o obradoiro Pre-Cine, creando xoguetes ópticos e zoótipos para nenos e nenas, con Espacio Rojo, ou a selección de curta de animación MICE Petís a cargo de Marcos Nine.
- Domingos de Andrade. 2020-21 é o ano dedicado a Domingos de Andrade. A Real Academia Galega das Artes dedicoulle a este arquitecto o Día das Artes Galegas. Desde o Museo entendemos que tiñamos que celebralo. Así, de xaneiro a marzo, e dentro da programación escolar, atendéronse escolares con programas didácticos que este ano se centraron na divulgación de Domingo de Andrade e na reforma barroca do edificio, tales como "Barrococó" para primeiro ciclo de Educación Primaria, "Enredo barroco" para segundo ciclo e "Construíndo as obras do mestre Andrade con Lupo" para o último ciclo de Primaria. Para Secundaria realizamos varias sesións da actividade "A fórmula Andrade" en colaboración con AGAPEMA, (Asociación Galega de Profesorado de Matemáticas).

- Día da música. Celebrouse o domingo 21 no auditorio e cunha sesión mixta: público en directo, e tendo en conta as medidas de seguridade, e retransmisión en streaming. Este día vense celebrando desde hai tempo coa Escola de Música Play.
- A voltas co baile. En abril tiña tamén que celebrarse as xornadas "A voltas co baile" que se adiaron para o 10 e 11 de Setembro. As xornadas que tratarán sobre as danzas brancas a través das conferencias de Luís Costa, Antonio Martín Ramos e Miguel Sotelo, realizaranse en streaming.

A atención aos grupos, ben directamente nas salas do Museo ben co asesoramento e entrega de materiais para a visita, chegou a unhas 15.000 persoas das que o 80% proviña do ámbito escolar. O resto conformárono fundamentalmente os grupos de inclusión social, os socioculturais e a Universidade.

Ás actividades de acción cultural organizadas polo DEAC asistiron unhas 2.000 persoas.

8. COMUNICACIÓN E REDES SOCIAIS

Desde agosto a decembro do ano pasado contamos cunha persoa en comunicación, María Fernández Villamarín, grazas á axuda da Deputación da Coruña. Este ano volvemos solicitar esa axuda, mais de momento non foi resolta. Pensamos que neste momento esta é unha función importante e que o Museo debería contar cunha persoa de comunicación, non só como encargada da comunicación externa, redacción de notas de prensa das actividades organizadas polo Museo, como a elaboración dun informe de prensa que recolle todas noticias e impactos nos que se nomea á institución que contempla todos os medios de comunicación (radio, televisión, prensa escrita e medios dixitais), non só prensa escrita, senón tamén a planificación e estratexia das redes sociais do MPG con perfís en Facebook, Twitter e Instagram, pois cada unha presenta as súas particularidades propias. Isto implica a redacción de contidos, o establecemento dun estilo e unha linguaxe claro e uniforme, o lanzamento de información e actividades e a creación de publicacións específicas e, nalgúns casos, máis divulgativas para dar a coñecer, por exemplo, os fondos de colección ou da biblioteca que garda o Museo do Pobo Galego. Neste tempo que tivemos a esta persoa o crecemento en seguidoras/es foi considerable, o que exemplifica que un mantemento regular con publicacións informativas periódicas se manifesta nun incremento de seguidoras/es, que supoñen o público obxectivo cos que o museo ten a posibilidade da comunicación directa sen intermediarios e sen depender doutras canles.

O sentido e a importancia de facer unha boa comunicación nestes dous sentidos (medios e redes sociais) reside en conseguir, por un lado, un posicionamento do Museo do Pobo Galego na prensa e nunha nova realidade dixital (coa posibilidade de chegar a públicos máis novos), por outro, promover e poñer o foco na actividade diaria do Museo e no patrimonio (material e inmaterial) que nel se conserva.

9. PUBLICACIÓNS

Retomada a publicación da serie Manuais co libro de Xosé Cernadas *A cantería tradicional*, continuouse coa edición *Vida e traballo no mar dos galegos*, de Francisco Calo Lourido que forma o número catro desta colección. Ambos libros foron presentados no Museo, o 14 de novembro e o 3 de marzo.

10. INSTITUTO DE ESTUDOS DAS IDENTIDADES (IEI)

VI Foro

O día 27 de febreiro 27 presentouse o libro do V Foro: *Galicia, de hoxe noutros 40 anos*, nun acto presidido polo Presidente do Parlamento de Galicia, a institución que o subvencionou. Asistiron tamén varios dos autores do libro.

O 7 de febreiro, fixemos unha roda de prensa no Museo para presentar o VI Foro que, baixo o título *A identidade galega no mundo da globalización. Sociedade, Lingua e Cultura*, coordinan o Patrón Uxío Breogán Diéguez e Dolores Vilavedra por parte do Consello da Cultura Galega. Estiveron presentes o Presidente do Padroado, a Presidenta do Consello da Cultura Galega, o Director Xeral de Políticas Culturais, así como os coordinadores do Foro. O Foro deu comezo cunha conferencia a cargo de Daniel Innerarity, profesor na Universidade do País Vasco, o 12 de febreiro na sede do Consello da Cultura Galega.

Ademais as cinco mesas de traballo -Identidade cultural galega en tempos de globalización; Identidade, patrimonio cultural e territorio; Medios de comunicación, novas tecnoloxías e identidade; Cultura popular, identidade e sociedade civil; Crear en galego nun mundo globalizado- comezaran a traballar, pero este traballo quedou interrompido debido á pandemia. Pensamos en adiar a presentación do traballo das mesas para o ano 2021, mais os coordinadores e os responsables de cada mesa, e despois de falaren cos demais participantes, optaron por continuar e ter esas presentacións no último trimestre deste ano en curso.

Centenario de Nós. O Director Xeral de Políticas Culturais, don Anxo Lorenzo, confirmoulle ao Presidente do Padroado que o VI Foro está incorporado ao programa do Centenario de Nós que promove a Xunta de Galicia. Tamén se mostrou conforme en incluír no Congreso da Cultura Galega, a celebrar no primeiro trimestre do próximo ano, unha sesión sobre a Etnografía galega: da xeración Nós a hoxe.

Xaquín Lorenzo Fernández. O Presidente do Parlamento de Galicia propúxonos editar os as conferencias das xornadas celebradas en Ourense o 18 de xullo de 2019 con motivo do trinta aniversario do pasamento de don Xaquín Lorenzo, iniciativa que deixamos aparcada até que se normalice a situación política tras as últimas eleccións.

Reactivación do IEI. Pretendemos darlle un novo pulo a este organismo e levalo cara o campo da antropoloxía, dándolle entrada a xente deste campo, convertelo nun centro que xere investigación e atraia proxectos, que os estudos neste campo volvan ser un referente, como o foron para o Seminario de Estudos Galegos.

APOI

Publicación en liña de novas pezas:

Imos no número de rexistro #597 no APOI en liña entre pezas publicadas e baixo revisión

Nova colección Pablo Carpintero

No día 9 de Decembro, Pablo Carpintero, no seu nome e o da súa esposa Rosa, trae o museo a súa colección de recollas de música tradicional. Son mais de 300 CD (correspondentes a dixitalización de casetes orixinais) e 4 cartafolios con material variado así como un documento de base de datos do contido entregado. Facemos documento de depósito provisional, para inventario e copia do material depositado, e elaboración do documento de incorporación definitiva ao apoi que deberá ser asinado en breve

INVENTARIOS

- Iniciamos inventario do contido da achega
- Iniciamos o proceso de copia do material dixital

Nova colección Julio Cabrera Varela

O 15 de xaneiro de 2020 incorpórase ao apoi unha colección de casetes con entrevistas a políticos e historiadores galegos en relación coa historia recente de Galicia e a Transición.

- Facemos inventario
- Enviadas para dixitalización
-

Nova colección Biblioteca De Cangas

17 de xaneiro de 2020 asinamos convenio co Concello de Cangas para a cesión da colección completa de 66 cintas con entrevistas realizadas nos anos 90- e primeiros 2000 sobre memoria histórica de Cangas para a súa dixitalización e incorporación ao APOI. Dado que as primeiras achegas desta colección fóronnos facilitadas polo compilador Iago Santos Castroviejo quedan formando unha sub-colección dentro da orixinal.

- Facemos inventario completo e base de datos de contidos
- Está completamente dixitalizada
- Foron subidas as primeiras pezas ao APOI en liña

Recepción de novos arquivos/ achegas a coleccións xa iniciadas:

- Nova achega á colección SCHUBARTH-SANTAMARINA
Chega Dorothé Schubarth a Santiago o 15 de outubro de 2019
 - CATALOGACIÓN / INCORPORACIÓN DE DATOS CONTEXTUAIS
 - Visita de compiladora de 2 meses para afondar na catalogación dos seus fondos.
 - Transcrición
 - Concerto de estrea dunha composición clásica orixinal da compiladora coproducido pola USC e o Museo do Pobo Galego

- Novas achegas á colección SANTOS –VILLAVERDE
Nos días 13, 17 e 31 de agosto e 1 e 4 de setembro de 2019 recibimos transcricións das cintas feitas polo propio compilador

No día 10 de novembro recibimos biografía do compilador que incorporamos ao arquivo

- CATALOGACIÓN / INCORPORACIÓN DE DATOS CONTEXTUAIS
- Redactamos as listaxes e as achegas de metadatos recibidos como arquivo excel
- Revisamos os contidos e normalizamos formatos

- Nova colección SANTOS – VILLAVERDE

No día 17 de setembro Iago Santos Castroviejo achega para a súa dixitalización 7 cintas casete procedentes da biblioteca de Cangas, onde están depositadas todas as procedentes do traballo de entrevistas “Memoria de Cangas” realizado por un obradoiro municipal.

- INVENTARIOS
- Facemos inventario do contido da achega
- DIXITALIZACIÓN
- Enviamos a dixitalizar as cintas (Francisco Cerdeira)
- Recibimos o material dixitalizado
-

- Nova achega á colección da ASOCIACION DE GAITEIROS GALEGOS AGG
- DIXITALIZACIÓN
- Enviamos a transformar o formato dixital gravado en DAT (Francisco Cerdeira)
- Recibimos o material dixitalizado en formatos wav e mp3

• Nova achega á colección GONZÁLEZ REBOREDO / colección MANUEL VILAR ALVAREZ
No segundo semestre do ano procedemos a revisar e completar as coleccións de mouros e cristiáns de XM Reboredo:

- CATALOGACIÓN / INCORPORACIÓN DE DATOS CONTEXTUAIS

17-9-2019

- Colección de fotos cedidas a XM G Reboredo por Félix Cesar Lamagrande, quen fixo de Mustafá na representación de Mouros e Cristiáns de Mouruás.

24-9-2019:

- 8 Fotos cedidas a Xosé Manuel González Reboredo por Alicia Álvarez, natural e veciña de Mouruás (San Xoán de Río - Ourense). As fotos datan da recuperación da "batalla" no ano 1984.
- 15 Fotos cedidas a Xosé Manuel González Reboredo por Domiciano Sabín, natural de Mouruás, que foi un promotor e actor na "Batalla" nos anos 1984-1985

6-10-2019:

- datos de Mouruás: Revisión e actualización da ficha completa. (X.M. G. Reboredo)

24-6-2020:

- Recibimos 16 novas casetes de entrevistas sobre festas e sobre emigración de Manuel Vilar
- Abrimos documento de inventario e fotografamos a achega
- Enviamos a dixitalización

- Nova achega a colección Pablo Carpintero

30 XUÑO DE 2020

- Pablo achega 2 novas caixas de material para incorporar a súa colección
- Iniciamos inventario do contido da achega
- Continuamos o proceso de copia do material dixital anterior

- Nova achega a colección Mero

25 Xuño 2020

INVENTARIOS

- Recibimos os últimos CD de Mero, dixitalizados e editados procedentes de Paco Cerdeira, cos números correlativos desde 440 ata 460

Consultas e cesión de fondos non publicados:

- 31 Maio 2019 / 10 Xuño 2019 / 18 Xullo 2019 / 2 setembro 2019 / 10 setembro 2019 : Punto e volta, Alejandro e Olaia consultan arquivo Schubarth Santamarina do APOI con vistas a documentar un filme
- 30 agosto, 11 de setembro, 14 outubro, 11 novembro. Consulta Maca do Pinheiro os fondos da colección Schubarth Santamarina
- Agustín Sánchez, mestre de música. Consulta arquivos Schubarth-Santamarina
- Anxo Rodríguez Lemos. Partitura da danza da Franqueira
- Celia Parra, solicitude de uso dos vídeos do apoi para unha videocreación artística
- Maca Rodríguez, continua as visitas de escoita dos fondos da colección Schubarth Santamarina

Participación en congresos e outras actividades de difusión do APOI

CONGRESO LUSO GALEGO DE ETNOGRAFÍA

- Relatorio do profesor Gonzalez Reboredo en representación do APOI 7-05-2019.

ACTIVIDADE DE DIFUSIÓN NA CASA DOS GAITEIROS EN COTOBADE 12-05-2019

OBRADOIRO TEORICO PRÁCTICO NA SEDE DO APOI NO MPG

- 3 decembro de 2019: Luís costa e un grupo de alumnos e profesores do conservatorio de Vigo veñen coñecer o APOI

RELATORIOS

- 9 de xullo de 2019 : Reunión con veciños do barrio de Vite para asesoría na actividade etnográfica de recollida da memoria do barrio. En colaboración con INCIPIT do CSIC
- 27 de setembro de 2019 : participación na mesa redonda sobre mediatecas rurais, dentro dos actos do FIRURAL 2019
- Participación de Dorothé Schubarth, Antón Santamarina e Concha Losada no congreso anual do Soniuenea de Juan Mari Beltrán prevista para marzo e adiada a setembro polo confinamento sanitario
- 27 xuño 2019 Reunión do plenario do Arquivo Sonoro de Galicia do CCG
- 6 FEBREIRO 2020 Reunión do plenario do Arquivo Sonoro de Galicia do CCG

OUTRAS ACTIVIDADES

- Iniciado en xullo de 2020 o proceso de actualización do APOI ata o e-prints mais recente. Acomodación da base aos requisitos de Europea (Galiciana). Encárgase do traballo Iñaki Prego, de SIXTEMA

11. ANO FRAGUAS

Dentro do ano Fraguas celebrouse o **Simposio Antonio Fraguas**, organizado conxuntamente polo Museo, a Real Academia Galega e o Consello da Cultura Galega. O coordinador por parte do Museo foi o Patrón don Clodio González Pérez. Tivo lugar os días 26, 27 e 28 de novembro, o primeiro día a celebración tivo lugar na sede da RAG e os outros días no Museo do Pobo Galego. Dos quince poñentes, sete son membros do Padroado do Museo e outra é socia.

12. PERSOAL

Desde agosto a decembro do 2029 contamos con persoal contratado a media xornada, grazas ás axudas da Deputación Provincial da Coruña.

Na Biblioteca e Arquivo documental traballou Sara Breijo Casal e Ana I. Mateos Vara. No APOI Sara Santalla Iglesias, en comunicación María Fernández Villamarín. Ademais estivo Alexa García Pose polo convenio con Paideia. Precisaríamos que seguisen, xa que necesitamos persoal para desenvolver de xeito máis eficaz as nosas tarefas.

O luns 21 de outubro realizamos unha xornada de simulacro de evacuación dentro dun plan de autoprotección e estar no rexistro REGAPE. Realizouno a empresa Gruxa. Asistiu todo o persoal do Museo.

13. OUTRAS ACTIVIDADES NAS QUE PARTICIPAMOS

Xullo 19. Asistimos á inauguración do Museo do Viño de Galicia en Ribadavia.

Agosto 17. Asistimos como invitados ás III Xornadas Folión de Carros de Chantada. Na súa organización está o socio Xavier Viana.

Setembro 3. Participamos como poñente nun curso da Fundación Juana de Vega realizado en Sober.

Novembro 7. Asistimos á xuntanza da Fundación Rosalía na casa da Matanza, Padrón.

Novembro 15. Asistencia en Madrid á reunión do grupo de Museos de la Asociación de Antropología del Estado Español (ASAE) co obxectivo de crear unha rede de museos de antropoloxía con fins a colaborar e realizar proxectos en común para facer visible a Antropoloxía nos Museos. A reunión tivo lugar no Museo Nacional de Antropología de Madrid.

Novembro 19. Acudimos a unha xuntanza coa conselleira Mercedes Rosón para informar sobre a MICE, acompañado de Ana Estévez do DEAC.

Novembro 22. Acudimos a Verín, invitados (tamén acudiu a bibliotecaria Rosa Méndez) pola Biblioteca Pública desa localidade para estar na presentación do libro *D. Xesús Taboada Chivite: Dende o seu fisterre tamagán* de Lorena Carnero Pérez e para o que nos solicitaron un prólogo.

Febreiro 13. Conferencia de Carlos Castelao sobre historia da fotografía, coa asistencia de Xurxo Couto, deputado provincial de Cultura.

Marzo 10. Realizouse no Paraninfo da USC o concerto *Transformacións*, con pezas musicais escritas pola patroa honoraria Dorothé Schubarth, actividade que encadramos nas celebracións con motivo do Día da muller. Este concerto estaba previsto celebralo aquí no Museo, pero a autora solicitou levalo ao Paraninfo da USC.

Xuño 16. Asistimos en Cee á inauguración da exposición *Domingos de Andrade, arquitecto universal* onde coincidimos co Presidente da Deputación da Coruña, don Valentín González Formoso, e co Presidente RA BBAA, Manuel Quintana Martelo, así como coa alcaldesa de Cee, dona Margarita Lamela. A exposición está composta principalmente polos paneis da que o MPG montou en 2012 con motivo do 3º centenario da morte deste arquitecto. É un préstamo do MPG a unha institución local, neste caso ao concello onde naceu Domingos de Andrade.

Igualmente atendemos a algunhas visitas:

7 de xullo. Luís Calvo Salgado, director do Institut of Art of History da Universidade de Zurich.

9 de setembro. Visita dun grupo de 60 mulleres das Cooperativas leiteiras (CLUN).

17 de outubro. Visitounos a directora do Museo Etnográfico del Oriente de Asturias, Yolanda Cerra.

3 de decembro. Visita de Luís Costa Vázquez-Mariño e alumnado da Conservatorio Superior de Música de Vigo ao Apoi.

12 marzo. Recibimos a visita do Presidente da Deputación de Lugo, don José Tomé Roca, acompañado da deputada Pilar García Porto

14. O MUSEO ACOLLE

O Museo acolle diversas e múltiples actividades ao que lle temos que dedicar tempo e enerxías. Quero resaltar isto, porque aínda que a actividade veña de fóra, para o Museo teñen tamén un custe e unha visibilidade.

Xullo	13	Asemblea AGAL
-------	----	---------------

	20	Xurado do Traxe Galego
Agosto	20 a 30	Ensaio Producións Teatrais Excéntricas
	27	Gravación Grupo Manseliña
Setembro	7	Festival HerDanza
	20 e 21	Xornadas da Asociación Nacional de Mulleres da Pesca (Anmupesca)
	26	Taller de Soledad Pite con 4 mulleres artistas de Singapur, acompañadas de Antón Sobral
	30	Gravación Xurxo Lobato
Outubro	3	Gravación dunha entrevista do programa zigzag da TVG
	15 e 16	Curso de Planificación Turística USC e Universidade Estadual do Ceará
	30	Presentación do libro Notas compostelanas de Antonio Fraguas, editado polo Consorcio de Santiago
Novembro	7	Xuntanza Pedrón de Ouro
	9	Asemblea de AGAL
	15	Reunión da Escola de Turismo da Coruña
	21	Presentación do libro de Fuentes Alende Os exvotos na relixiosidade popular galega. A súa dimensión patrimonial, libro gañador do I Premio de Investigación Olimpio Arca do concello de Cuntis. No acto foi presentado polo Patrón X. M. González Reboredo
	22	Gravación TVG dunha entrevista á antropóloga Guadalupe Jiménez Esquinas
	28	Visita da Asociación O Galo á mostra "Son de Galicia"
	29	Concerto Pondalana organizado pola AS-PG coa colaboración da Deputación Provincial da Coruña
Decembro	3	Presentación dos Cadernos Ramón Piñeiro Antonio Fraguas: laboris causa. Trigo limpo candeal editado polo Centro Ramón Piñeiro
		Celebración do XII Pleno do Consello de Comunidades Galegas na igrexa de Bonaval, pero que afectou á dinámica cotiá do Museo.
	9	Gravación do programa "Un país en 360" por Adivina Producións para a TVG
	11	Xuntanza Fundación Brandomil na Biblioteca Fraguas
	12	Presentación do documental O latexo do tempo humano. Tres pezas, tres artesáns, realizado por María Martín Seijo. O documental forma parte do proxecto "MATERIAL - Materialidade e Cultura Material: Madeira e outros materiais vexetais en contextos arqueolóxicos" financiado pola Xunta de Galicia
	13	Xuntanza da Fundación Galiza Sempre na Biblioteca Fraguas
		Realización de varias entrevistas por Cora Otero, estudante de Xeografía na universidade de Birkbeck, Londres, para un proxecto de investigación sobre a identidade galega, nacionalismo e o rol da muller neste fenómeno
Xaneiro	10	Visita da A. C. Galo á exposición de Nós e proxección dun documental
Febreiro	15	Asemblea de AELG.
	18	Presentación "Bonaval. De onte a hoxe". Libro editado polo Consorcio de Santiago e da autoría de Celestino García Braña, M ^a . Xosé Fernández Cerviño, Xerardo Estévez e Hadrián Alonso.
	29	Festival Rosalía, teatro para nenos promovido pola Deputación Provincial da Coruña
Marzo	3	Xuntanza da Axencia Galega de Industrias Forestais (XERA)
	5	Xuntanza do Pedrón de Ouro. Proxección do documental Brandomil. Vila romana ao carón do Xallas, promovido pola Fundación Brandomil.
Xuño	25 e 26	Gravación na biblioteca Fraguas dun documental sobre a xeración Nós para a TVG a cargo da produtora de Aser Álvarez.